

Gemeente Amsterdam
T.a.v. Juridisch Bureau
Postbus 483
1000 AL Amsterdam

DATUM
22 november 2024

ZAAKNUMMER
Z2023-W005134

DATUM BESLUIT
14 oktober 2024

UW REFERENTIE
OLO nummer 8289223

BETREFT
Bezwaar omgevingsvergunning
voor het realiseren van vijf tijdelijke
wissellocaties De Rijkgracht

PAGINA
1/6

BEZWAARSCHRIFT

Geacht college,

Namens ondergetekende, **5.1, 2, e** wonende te De **5.1, 2, e** **5.1, 2, e** te Amsterdam (hierna: **bezwaarde**), maak ik bezwaar tegen het besluit van 14 oktober 2024 (zaaknummer: Z2023-W005134), waarbij de aanvraag voor een omgevingsvergunning ten behoeve van het realiseren van vijf tijdelijke wissellocaties en het plaatsen van tijdelijke steigers voor vijf woonboten voor een periode van zes jaar (R1) op de percelen De Rijkgracht 12S, 14S, 18S, 24S en 28S te Amsterdam²², is verleend (hierna: **het bestreden besluit**).

Bezwaarde is van mening dat de verleende omgevingsvergunning onterecht is en dat deze in strijd is met de geldende wet- en regelgeving, zoals hieronder uiteengezet.

1. Geschiedenis

- 06-11-2019: Verslag bewonersavond tijdelijke wissellocatie voor woonboten - Geuzenkade
- 25-11-2019: Verslag bewonersavond tijdelijke wissellocatie woonboten - Bilderdijkkade
- 20-01-2021: Afwegingsnotitie tijdelijke wissellocaties Da Costakade
- 10-02-2021: Brief aan woonbooteigenaren voorkeur voor wissellocatie
- 10-02-2021: Brief aan omwonenden van potentiële wissellocatie voor woonboten
- 11-02-2021: Artikel Parool 36 woonboten in West verplaatst voor herstel bruggen en kades
- 17-02-2021: Inbel avond naar aanleiding brief omwonende van potentiële wissellocaties
- 08-06-2022: Aanvraag omgevingsvergunning Willem de Zwijgerlaan - wijzigen van vijf tijdelijke ligplaatsen voor woonarken en het aanleggen van een steiger t.h.v. de Ruige Speelplek (1 mei 2022 - 30 april 2025)
- 01-07-2022: Besluit omgevingsvergunning reguliere procedure Willem de Zwijgerlaan: wijzigen van vijf tijdelijke ligplaatsen voor woonarken en het aanleggen van een steiger t.h.v. de Ruige Speelplek (1 mei 2022 - 30 april 2025)

Zie bijlagen

- 20-12-2023: Aanvraag omgevingsvergunning Rijkgracht 2-32: Omschrijving: het realiseren van 5 tijdelijke wissellocaties en het plaatsen van tijdelijke steigers voor 5 woonboten voor een periode van 6 jaar (R1)
- 14-10-2024: Besluit omgevingsvergunning reguliere procedure De Rijkgracht 12S, 14S, 18S, 24S en 28S Amsterdam (nabij Rijkgracht 2-32)

2. Afwijken van Beverprotocol voor het tijdelijk verplaatsen woonboten

In uw document "*Afwegingsnotitie tijdelijke wissellocaties Da Costakade*" van 20 januari 2021¹ stelt u dat het Beverprotocol "voor de tijdelijke verplaatsing van de woonboten voor de kadevernieuwing te zwaar" is. Echter, stadsdeelbestuurder 5.1, 2, 5.1, 2, e portefeuillehouder Openbare Ruimte en Water, benadrukt in een persbericht van 11 februari 2021² dat "wij begrijpen dat de tijdelijke verhuizing zeer ingrijpend is voor de woonbootbewoners". Bovendien wordt in brieven die de gemeente aan woonbooteigenaren heeft gestuurd eveneens onderstreept dat het verplaatsen van woonboten een ingrijpende gebeurtenis is.

Het is evident dat het project van kadevernieuwing ingrijpend is. Juist om die reden is toepassing van het Beverprotocol noodzakelijk bij het verplaatsen van woonboten. Dit protocol³ biedt de zorgvuldigheid en bescherming die passen bij de impact van deze operatie.

In het Beverprotocol staat vermeld dat de "vervangende ligplaats zo gelijkwaardig mogelijk zou moeten zijn". In 2019 heeft de gemeente geschikte locaties onderzocht bij de Geuzekade en Bilderdijkkade, maar in 2021 werd het zoekgebied vergroot tot een straal van 1500 meter vanaf de Da Costakade⁴. De Rijkgracht, hoewel gelegen binnen deze 1500 meter in stadsdeel Bos en Lommer, ligt echter ver buiten stadsdeel Oud-West, waartoe de Da Costakade behoort⁵. Bezwaarde is van mening dat een ligplaats op de Rijkgracht niet gelijkwaardig is en dat de gemeente het Beverprotocol moet volgen bij het zoeken naar geschikte locaties.

Daarbij is bezwaarde van mening dat binnen het originele zoekgebied voldoende mogelijkheden aanwezig zijn om tijdelijke locaties te realiseren en dat er geen duidelijke redenen zijn gegeven om het zoekgebied te vergroten naar De Rijkgracht.

3. Geen Inspraak voor omwonende

Op 10 februari 2021 hebben de bewoners van de Rijkgracht een brief van de gemeente ontvangen waarin de tijdelijke wissellocaties worden aangekondigd. In deze brief⁶ wordt expliciet vermeld dat er "geen inspraak plaatsvindt over deze locatie". Deze mededeling is tijdens het online spreekuur van 17 februari 2021 herhaald door de omgevingsmanagers en stadsdeelbestuurder 5.1, 2, 5.1, 2, e. Het uitsluiten van inspraak staat echter in strijd met de Algemene wet bestuursrecht (Awb)⁷. Er zijn geen valide gronden aangevoerd die een afwijking van deze wet rechtvaardigen, waardoor zowel de aanvraag als het daarop gebaseerde besluit als onrechtmatig moet worden beschouwd.

4. Vooringenomenheid bij besluitvorming

Bezwaarde erkent dat het vernieuwen van de kademuren een omvangrijk project is en begrijpt dat de tijdelijke verplaatsing van woonbootbewoners een ingrijpende gebeurtenis voor hen vormt. Echter, bezwaarde constateert dat de belangen van de omwonenden ondergeschikt worden geacht aan die van de woonbootbewoners. Deze vooringenomenheid blijkt uit de volgende punten:

- 4.1 In de communicatie met de bewoners van de potentiële wissellocaties⁶ wordt uitsluitend aandacht besteed aan de “ingrijpende gebeurtenis” voor de woonbooteigenaren, terwijl de gevolgen voor de omwonenden van deze wissellocaties volledig buiten beschouwing blijven.
- 4.2 In de brieven van 10 februari 2021 wordt aan de woonbooteigenaren⁸ gevraagd naar hun voorkeur voor de verplaatsingslocatie. De locatie De Rijkgracht wordt daarin al als optie genoemd, zonder dat omwonenden hiervan op de hoogte zijn gesteld. Uiteindelijk wordt de voorkeur van de woonbooteigenaren doorslaggevend geacht bij de aanvraag voor de tijdelijke omgevingsvergunning voor De Rijkgracht. Dit geeft aan dat de gemeente al vóór de formele aanvraag en afronding van de procedure ervan uitgaat dat de vergunning definitief zal worden verleend.
- 4.3 De vooringenomenheid van de gemeente wordt verder versterkt door het eerder genoemde gebrek aan inspraak (zie punt 3), waarmee omwonenden geen enkele mogelijkheid krijgen om hun belangen naar voren te brengen of invloed uit te oefenen op de besluitvorming.

Deze feiten wijzen op een gebrek aan onpartijdigheid en zorgvuldigheid in de besluitvorming door de gemeente. Door deze handelwijze heeft de gemeente de algemene beginselen van behoorlijk bestuur⁹, zoals zorgvuldigheid, onpartijdigheid en fair play, onvoldoende nageleefd.

5. Onvoldoende naleven van regels omtrent tijdelijke omgevingsvergunning

Een tijdelijke omgevingsvergunning kan alleen worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een “goede ruimtelijke ordening” op de tijdelijke locatie, zoals bepaald in artikel 2.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)¹⁰. Dit omvat aspecten zoals een goed woon- en leefklimaat, waaronder de gevolgen van extra verkeers- en geluidsoverlast en de luchtkwaliteit. De gemeente heeft deze vereisten onvoldoende of slechts gedeeltelijk onderbouwd bij de aanvraag van de tijdelijke omgevingsvergunning.

5.1 Schade aan de leefomgeving:

In het document “B002 Ruimtelijke onderbouwing_geredigeerd”¹¹ wordt geen aandacht besteed aan de schade aan de leefomgeving die de bewoners en omwonenden van De Rijkgracht zullen ondervinden wanneer er vijf woonboten worden geplaatst. De Rijkgracht is nooit beschouwd als ligplaats voor woonschepen vanwege de korte en doodlopende aard van de gracht. Hierdoor is de leefomgeving met vrij uitzicht op het water en de kades uniek. Het voorstel om vijf tijdelijke wissellocaties¹² te realiseren in een van de kortste grachten van Amsterdam, benadeelt de leefomgeving te ingrijpend. Dit aspect is niet meegenomen in de beoordeling van De Rijkgracht als tijdelijke wissellocatie.

5.2 Luchtkwaliteit:

In paragraaf “3.1.2 Luchtkwaliteit” van hetzelfde document¹¹ wordt ten onrechte niet

gekeken naar de effecten voor bewoners van De Rijpgracht. Uit tellingen bij de woonboten aan de Da Costakade blijkt dat 22 van de 44 woonboten beschikken over een houtkachel¹³. Gezien de heersende zuidwestenwind in Nederland zal het gebruik van deze kachels aanzienlijke overlast veroorzaken voor bewoners van De Rijpgracht 2-32. Dit risico is ten onrechte niet onderzocht of onderbouwd.

5.3 Verkeer en parkeren:

In paragraaf “3.2 *Verkeer en parkeren*” stelt de gemeente onterecht dat “De Da Costakade valt onder hetzelfde parkeervergunningsgebied als de Rijpgracht (parkeervergunningsgebied West 11.3)¹⁴”. In werkelijkheid valt de Da Costakade onder parkeervergunningsgebied West 11.1¹⁵. Hierdoor is de aanname dat de tijdelijke omgevingsvergunning geen effect heeft op verkeer en parkeren incorrect en onzorgvuldig.

5.4 Archeologisch onderzoek:

In paragraaf “3.4.2 *Archeologisch onderzoek*” wordt gesteld dat de locatie is “vrijgesteld van archeologisch onderzoek voor alle bodemingrepen omdat er geen archeologische verwachtingswaarde is”. De gemeente negeert hierbij informatie uit het gemeentearchief, waaruit blijkt dat in 1939 een schuilkelder is gebouwd aan De Rijpgracht¹⁵, exact op de locatie van de geplande wissellocaties¹⁶. Nader archeologisch onderzoek is noodzakelijk om eventuele archeologische waarde te waarborgen.

5.5 Sociale impact:

De gemeente heeft geen rekening gehouden met de sociale functie van De Rijpgracht voor de buurt. Het gebied fungeert als een ontmoetingsplek voor buurtbewoners, met bankjes die veelvuldig worden gebruikt voor recreatie en sociale interactie¹⁷. De geplande wissellocaties ontnemen deze functie, wat een significante impact heeft op de leefbaarheid van de buurt.

Gelet op deze punten concludeert bezwaarde dat de tijdelijke omgevingsvergunning niet voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. De vergunning had om die reden niet mogen worden verleend.

6. Noodzaak voor tijdelijke omgevingsvergunning voor De Rijpgracht

Bezwaarde is van mening dat de tijdelijke omgevingsvergunning voor De Rijpgracht niet langer essentieel is, aangezien er geschikte alternatieve locaties beschikbaar zijn voor de tijdelijke verplaatsing van woonboten.

Op 8 juni 2022 heeft de gemeente een omgevingsvergunning aangevraagd¹⁹ voor het realiseren van vijf tijdelijke ligplaatsen voor woonboten en het aanleggen van een steiger bij de Ruige Speelplek, op minder dan 100 meter van De Rijpgracht. Deze vergunning werd op 1 juli 2022 goedgekeurd²⁰. Hoewel de gemeente deze locatie (genaamd W 2) aanvankelijk wel onderzocht, werd deze niet opgenomen in de oorspronkelijke plannen. Desondanks is de locatie alsnog in gebruik genomen voor tijdelijke ligplaatsen, waarmee de noodzaak voor de Rijpgracht als wissellocatie feitelijk komt te vervallen.

De gemeente heeft inmiddels voorzieningen getroffen voor vijf tijdelijke ligplaatsen op locatie W 2. Sinds mei 2024 zijn vier woonboten van de Da Costakade naar deze locatie verplaatst, waarvoor een omgevingsvergunning is verleend tot 30 april 2025. Gezien de reeds gemaakte investeringen in W 2 zou het ondoelmatig en financieel onverantwoord zijn om

deze bestaande plekken op te heffen en vervolgens nieuwe tijdelijke ligplaatsen op De Rijngracht te realiseren.

Daarnaast is tijdens een bewonersavond op 25 november 2019 aan de Bilderdijkkade een alternatieve locatie voorgesteld aan de Nassaukade/Singelgracht²¹. Deze locatie ligt op nog geen 100 meter van de Da Costakade. De gemeente verwierp destijds deze locatie als ongeschikt vanwege de werkzaamheden aan de Singelgrachtgarage en stelde dat wachten op de afronding van deze werkzaamheden geen optie was. Inmiddels zijn deze werkzaamheden voltooid, waardoor de Nassaukade opnieuw als mogelijke wissellocatie in overweging genomen kan worden.

De reeds genomen maatregelen bij locatie W 2, waar tijdelijke ligplaatsen zijn gerealiseerd, en de beschikbaarheid van deze alternatieve locatie tonen aan dat de keuze voor De Rijngracht als tijdelijke wissellocatie niet langer te rechtvaardigen is. Het vasthouden aan deze locatie zou indruisen tegen het beginsel van doelmatigheid en het zorgvuldig omgaan met publieke middelen.

7. Met verzoek

Bezwaarde verzoekt u om het beroep gegrond te verklaren, het bestreden besluit te vernietigen en de gemeente te veroordelen in de proceskosten zoals bedoeld in artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht.

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e

5.1, 2, 5.1, 2, e

BIJLAGEN

1. Afwegingsnotitie tijdelijke wissellocaties Da Costakade
2. Het Parool - 36 woonboten in West verplaatst voor herstel bruggen en kades
3. Protocol definitieve verplaatsing woonboten Amsterdam (voorheen Beverprotocol)
4. Plattegrond mogelijke wissellocaties
5. Stadsdelen Amsterdam West
6. Brief aan omwonenden van een potentiële wissellocatie
7. Participatie bij de omgevingsvergunning
8. Brief aan woonbooteigenaren Da Costakade
9. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
10. Artikel 2.12 WABO
11. B002 Ruimtelijke onderbouwing_Geredigeerd
12. B004 Bijlage 2 tekeningen bestaand en nieuw
13. Foto woonboten met houtkachels
14. Parkeergebied Bos en Lommer
15. Parkeergebied Oud West
16. Foto archief De Rijngracht
17. Screenshot positie kelder De Rijngracht
18. Foto bankje De Rijngracht
19. Aanvraag omgevingsvergunning Willem de Zwijgerlaan 205 1056JP Amsterdam
20. Besluit omgevingsvergunning Willem de Zwijgerlaan 205 1056JP Amsterdam
21. Verslag bewonersavond tijdelijke wissellocatie woonboten Bilderdijkkade
22. Besluit omgevingsvergunning ten behoeve van het realiseren van vijf tijdelijke wissellocaties en het plaatsen van tijdelijke steigers voor vijf woonboten voor een periode van zes jaar (R1) op de percelen De Rijngracht 12S, 14S, 18S, 24S en 28S te Amsterdam